

E?itim Fak?ltelerinin Akreditasyon S?recine Haz?r Olma Durumuna ?li?kin ??retim Elemanlar?n?n G?r?leri ?l?e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *E?itim Fak?ltelerinin Akreditasyon S?recine Haz?r Olma Durumuna ?li?kin ??retim Elemanlar?n?n G?r?leri ?l?e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20647>

Özet

Eğitim Fakültelerinin Akreditasyon Sürecine Hazır Olma Durumuna İlişkin Öğretim Elemanların Görüşleri Ölçeği, 2009 yılında Leyla Erku tarafından yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanların, fakültelerinin akreditasyon süreçlerine ne ölçüde hazır olduklarını değerlendirmeye yönelik görüşlerini sistematik olarak toplamaya amaçlamaktadır. Ölçek, toplam 59 madde ve 7 alt boyuttan oluşmaktadır. Psikometrik analizler, ölçeğin yüksek düzeyde güvenilirli ve yeterli yapı geçerliliğine sahip olduğunu göstermiştir. Bu araç, yükseköğretim kurumlarının kalite güvencesi çalışmalarına rehberlik etmek üzere tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Akreditasyon, Eğitim Fakülteleri, Öğretim Elemanlar, Hazır Bulunululuk, Kalite Güvencesi, Yapı Geçerliliği, Likert Ölçeği

Yazarlar

Leyla Erku

Amaç

Ölçeğin temel amacı, eğitim fakültelerinde görev yapan akademik personelin, kurumlarının ulusal veya uluslararası akreditasyon standartlarını karşılama düzeylerine ve bu sürece olan hazırlık durumlarına ilişkin algılarını ve görüşlerini ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek, fakültelerin güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek, akreditasyon sürecine yönelik iyileştirme çalışmalarına veri sağlamaya hedeflemektedir.

Ölçek, öğretim elemanların bakış açısıyla kurumsal kapasiteyi değerlendirmekte; özellikle öğrenci yeterlikleri, fakülte yönetimi, fiziksel tesisler ve kalite güvencesi gibi kritik alanlardaki hazır olma düzeyini tespit etmek için geliştirilmiştir.

Yapı

Eğitim Fakültelerinin Akreditasyon Sürecine Hazır Olma Durumuna İlişkin Öğretim Elemanların Görüşleri Ölçeği, eğitim fakültelerinin kurumsal kapasitesini yedi temel boyutta ele alan çok boyutlu bir yapıya ölçmektedir. Ölçek, toplam 59 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler yedi farklı alt boyuta dağılmıştır. Bu alt boyutlar, akreditasyon standartlarının gerektirdiği temel alanları kapsamaktadır.

Ölçeğin alt boyutları ve madde sayıları şunlardır:

Öğrenci Yeterlikleri (4 madde)

Öğretim Elemanı (16 madde)

Fakülte Boyutu (14 madde)

Fakülte-Okul Birliği (5 madde)

Tesisler, Kütüphane ve Donanım (9 madde)

Yönetim (8 madde)

Kalite Güvencesi (3 madde)

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliği, geliştirme amaçlarında faktör analizi yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Yapılan analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yapıya ne ölçüde temsil ettiğini ortaya koymuştur. İlk faktör analizi denemesinde 8 faktörlü bir yapı gözlenmiş ve açılan toplam varyans %72,993 olarak bulunmuştur. Ancak, yüksek faktör yüklerinde farklı boyutlarda yer alan 7 madde ölçekten çıkarılmıştır.

Maddelerin çıkarılması ardından uygulanan ikinci faktör analizi sonucunda, ölçeğin beklenen 7 faktörlü yapıya gösterdiği tespit edilmiştir. Bu analizde açılan toplam varyans %71,818 olarak hesaplanmıştır. Yedi faktörden oluşan bu nihai yapıda, tüm maddelerin faktör yükleri .300 değerinden daha yüksek çıkmıştır ve maddeler kendi ilgili faktörlerinde kümelenmiştir. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin yapı geçerliği açısından oldukça yeterli olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlik düzeyini belirlemek amacıyla iç tutarlılık katsayısı, yani Cronbach Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Ölçeğin bütünü için hesaplanan Cronbach Alpha değeri .945 gibi oldukça yüksek bir değer olarak bulunmuştur. Bu yüksek katsayı, ölçeğin uygulanmasından elde edilen verilerin iç tutarlılık açısından güvenilir olduğunu göstermektedir.

Alt boyutlara ilişkin iç tutarlılık katsayıları ise şöyledir: İlk alt boyut (.675), ikinci alt boyut (.811), üçüncü alt boyut (.896), dördüncü alt boyut (.651), beşinci alt boyut (.791), altıncı boyut (.787) ve yedinci alt boyut (.804). Bu değerler, alt boyutların büyük çoğunluğunun kabul edilebilir düzeyde veya yüksek düzeyde güvenilir olduğunu işaret etmektedir. Ayrıca, madde-toplam korelasyonlarında .30 kriter değeri esas alınmasına rağmen, iki maddenin korelasyon değerleri (.24 ve .29) bu sınırın altında kalmalarına rağmen, ölçeğin genel güvenirliğini önemli ölçüde etkilemedikleri için çıkarılmalarına gerek görülmemiştir (Özdamar, 1999).

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını ortaya koymak için faktör analizi uygulanmıştır. Analiz yöntemi olarak Temel Bileşenler Analizi (Principal Components Analysis) ve Varimax döndürme yöntemi kullanılmıştır. Başlangıçta 8 faktörlü bir yapı ortaya çıkmış, bu yapıda öz değerler (eigen value) 3,880 ile 30,976 arasında değişmektedir. Ancak, çapraz yüklemeler nedeniyle 7 madde çıkarılarak analiz tekrarlanmıştır.

Tekrarlanan analiz sonucunda 7 faktörlü, kararlı bir yapı elde edilmiştir. Bu son yapıda faktörlerin öz değerleri 4,575 ile 31,491 arasında değişmekte ve açığanan toplam varyans %71,818 olmuştur. Tüm maddelerin faktör yüklerinin .300'ün üzerinde olması, ölçeğin yapısal olarak güçlü ve net bir faktör ayrılmına sahip olduğunu teyit etmektedir.

Enstrüman

Test Türü: Ölçek Geliştirme

Format: Yazılı Anket (Öz Bildirim Ölçeği)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim Fakültesi Öğretim Elemanları

Yaş Grubu: Yetişkin (Akademik Personel)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerin Eğitim Fakültelerinde görev yapan akademik personel.

Test Metodolojisi: Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmaktadır. Cevap seçenekleri şöyledir: 1 = Hiç katılmıyorum, 5 = Tamamen katılıyorum. Yüksek puanlar, ilgili faktöre ilişkin akreditasyon sürecine hazır olma durumunun olumlu değerlendirildiği anlamına gelmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öğretim Elemanı Görüşleri, Eğitim Kalitesi, Yükseköğretim, Cronbach Alpha, Varimax Döndürme, Kurumsal Değerlendirme

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut Değil

Kurumsal E-posta Adresleri: Mevcut Değil

Yazışma Adresi: leylaerkus@hotmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar Leyla Erku ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Bilgi Mevcut Değil (Genellikle akademik tez çalışmaları ücretsizdir, ancak ticari kullanım için izin gerekebilir.)

Test Yılı: 2009

Bu ölçeğin dayandığı yüksek lisans tezi, YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir durumdadır: tez.yok.gov.tr. Ayrıca, ölçeğin orijinal PDF dokümanı burada yer almaktadır: [egitim-fakultelerinin-akreditasyon-surecine-hazir-olma-durumuna-iliskin-ogretim-elemanlarinin.pdf](#)

Kaynaklar

Erku, L. (2009). *Eğitim fakültelerinin akreditasyon sürecine hazır olma durumuna ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerinin değerlendirilmesi*. (Yüksek lisans tezi). Kırkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırkkale.

Özdamar, K. (1999). *Paket programlarla istatistiksel veri analizi*. Kaan Kitabevi. (Güvenirlilik hesaplaması için referans gösterilen kaynak).

Eğitim Fakültelerinin Akreditasyon Sürecine Hazır Olma Durumuna İlişkin Öğretim Elemanların Görüşleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

59 madde ve 7 alt boyuttan oluşmaktadır.

Öğrenci Yeterlikleri (4 madde)

Öğretim Elemanı (16 madde)

Fakülte Boyutu (14 madde)

Fakülte-Okul İşbirliği (5 madde)

Tesisler, Kütüphane ve Donanım (9 madde)

Yönetim (8 madde)

Kalite Güvencesi (3 madde)